

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального права № 1

Узгоджено:

Проректор з наукової роботи

_____ А.П. Гетьман

СИЛЛАБУС

варіативної навчальної дисципліни

«ДОКТРИНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ПРАВ ЛЮДИНИ, ІНТЕРЕСІВ СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ»

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий) рівень

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Харків – 2020

Силлабус варіативної навчальної дисципліни «**Доктринальні проблеми кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави**»: галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право», третій (освітньо-науковий) рівень (доктор філософії).

Розробник:

Киричко Василь Миколайович,

доцент кафедри кримінального права № 1, кандидат юридичних наук, доцент.

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1,

протокол № ____ від _____ 2020 р.

Завідувач кафедри

професор В. І. Тютюгін

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни	13
3. Вимоги викладача.....	17
4. Контрольні заходи результатів навчання.....	17
5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів.....	19
6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів.....	21

1. Вступ

1.1. Данні про викладача, який викладає навчальну дисципліну:

Киричко Василь Миколайович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права № 1, режим перебування на кафедрі – згідно графіку консультацій на кафедрі, e-mail: 7data7@ukr.net.

1.2. Цілі та завдання навчальної дисципліни

Ціллю цієї дисципліни є формування предметних компетентностей у сфері кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності.

Завданнями вивчення цієї навчальної дисципліни є оволодіння поглибленими і систематизованими знаннями про кримінальні правопорушення проти прав людини, інтересів суспільства та держави, про наукові досягнення і основні напрямки наукових досліджень в цій сфері, існуючі теоретичні, законодавчі та правозастосовні проблеми, набуття вмінь і навичок застосування сучасних наукових методів та досягнень, національного і світового досвіду для вирішення комплексних проблем в сфері кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави.

1.3. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньо-професійної програми.

Навчальна дисципліна «Доктринальні проблеми кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави» є складовою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктора філософії) із спеціальності 081 «Право» (галузь знань 08 «Право»). Ця навчальна дисципліна є варіативною дисципліною, яку аспірант вільно вибирає для вивчення і яка забезпечує оволодіння додатковими знаннями, навичками і вмінням в сфері кримінального права та кримінально-

правової науки і практики. Практичне формування предметних компетентностей цієї дисципліни спирається на знання, уміння та навички, отримані при вивченні насамперед таких професійно-практичних дисциплін як «Кримінальне право України (Загальна частина)», «Кримінальне право України (Особлива частина)», «Кримінальний процес України». Основні положення цієї навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні інших дисциплін кримінального циклу.

1.4. Опис навчальної дисципліни

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність	Дидактична структура навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів ЕКТС: 7</p> <p>Кількість модулів: 4</p> <p>Загальна кількість годин: 210</p> <p>Тижневих годин: аудиторних – 4; самостійної роботи здобувача - 10</p> <p>Дисципліна варіативна</p> <p>Вивчається в четвертому семестрі</p>	<p>Рівень освіти – третій (доктор філософії)</p> <p>Галузь знань – 08 «Право»</p> <p>Спеціальність – 081 «Право»</p>	<p>Модуль 1 Лекції: 6 год. Практичні заняття: 6 год. Самостійна робота: 30 год.</p> <p>Модуль 2 Лекції: 8 год. Практичні заняття: 8 год. Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Модуль 3 Лекції: 8 год. Практичні заняття: 8 год. Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Модуль 4 Лекції: 8 год. Практичні заняття: 8 год. Самостійна робота: 40 год.</p> <p>Види контролю: – поточний контроль; – підсумковий контроль знань – іспит.</p>

За своїм змістом навчальна дисципліна включає в себе чотири тематичні модулі: 1) проблеми кримінально-правового забезпечення захисту основ національної безпеки України; 2) проблеми реалізації кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя; 3) проблеми кримінально-правового забезпечення охорони власності; 4) проблеми кримінально-правового забезпечення протидії корупційним та пов'язаним з корупцією злочинам. Всі розглядувані проблеми мають важливе наукове, юридичне і соціальне значення в сучасних умовах. Вивчення цієї дисципліни забезпечує: 1) набуття розширених, поглиблених і систематизованих знань про ті кримінальні правопорушення, які охоплюються зазначеними модулями, а також про наукові досягнення в їх дослідженні та теоретичні, законодавчі і правозастосовні проблеми; 2) здобуття вмінь і навичок вирішення комплексних кримінально-правових проблем з використанням сучасних досягнень науки кримінального права, національного і зарубіжного досвіду, практики Європейського Суду з прав людини, застосуванням принципу верховенства права.

1.5. Предметні компетентності, які мають бути сформовані в результаті вивчення навчальної дисципліни

ПК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формування критичного наукового світогляду, застосування системного підходу в наукових дослідженнях проблем кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства і держави.

ПК-2. Здатність продукувати нові ідеї (креативність) щодо кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства і держави, обґрунтовувати та відстоювати їх.

ПК-3. Навички пошуку, систематизації, критичного аналізу, оброблення, оцінки та синтезу інформації з різних джерел, яка стосується проблем

кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства і держави.

ПК-4. Здатність до використання під час здійснення науково-педагогічної діяльності сучасних методів та прийомів, а також знань про стан юридичної науки.

ПК-5. Уміння брати участь в дискусії щодо вирішення складних кримінально-правових проблем.

ПК-6. Здатність до розв'язання комплексних проблем кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства і держави на основі аналізу сучасних та прогнозування нових тенденцій розвитку кримінального права.

ПК-7. Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи в науковому дослідженні комплексних кримінально-правових проблем.

ПК-8. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення норм кримінального права про кримінальні правопорушення проти прав людини, інтересів суспільства і держави, моделювати різні варіанти вирішення складних кримінально-правових проблем, прогнозувати їх правові наслідки.

ПК-9. Здатність здійснювати аналіз, узагальнення та оцінку правових позицій Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду, правозастосовної практики судів та використовувати їх для вирішення кримінально-правових проблем.

ПК-10. Здатність викладати результати наукових кримінально-правових досліджень в нормативній формі, придатній для вдосконалення закону про кримінальну відповідальність, надавати експертні висновки стосовно таких законопроектів.

ПК-11. Здатність використовувати знання проблем кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства і держави при здійсненні педагогічної діяльності з кримінального права.

ПК-12. Здатність до презентації результатів наукових досліджень з кримінального права з використанням академічної української мови.

1.6. Результати навчання, які повинен демонструвати здобувач вищої освіти в результаті вивчення навчальної дисципліни

РНС НД-1.1. Визначати наукову проблему в сфері кримінально-правової охорони національної безпеки України, формулювати наукові гіпотези, об'єкт і предмет, мету та завдання наукового дослідження.

РНС НД-1.2. Демонструвати глибинні знання про злочини проти основ національної безпеки України, їх відмежування від суміжних злочинів в системі Особливої частини КК, розуміння основної проблематики цих злочинів.

РНС НД-1.3. Встановлювати відповідність кримінально-правових норм про злочини проти основ національної безпеки України правовим стандартам Європейського Союзу, міжнародним конвенціям та загальнолюдським цінностям права.

РНС НД-1.4. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових дослідженнях проблем кримінально-правової охорони національної безпеки України.

РНС НД-1.5. Застосовувати комплексні та міждисциплінарні підходи в науковому дослідженні та вирішувати комплексні проблеми кримінально-правової охорони національної безпеки України з дотриманням принципу верховенства права.

РНС НД-1.6. Використовувати практику Європейського Суду з прав людини, міжнародні конвенції, практику судів України та інші джерела правової інформації в науковому дослідженні та при застосуванні норм про злочини проти національної безпеки України.

РНС НД-1.7. Формулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства та судової практики про злочини проти основ національної безпеки України.

РНС НД-1.8. Здійснювати презентацію результатів наукових досліджень проблем кримінально-правової охорони національної безпеки України.

РНС НД-1.9. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку кримінально-правових норм про злочини проти основ національної безпеки України, визначати їх законотворчу і правозастосовну проблематику.

РНС НД-1.10. Здійснювати доктринальне тлумачення кримінально-правових норм про злочини проти основ національної безпеки України.

РНС НД-2.1. Визначати наукову проблему в сфері кримінально-правової охорони життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя, формулювати наукові гіпотези, об'єкт і предмет, мету та завдання наукового дослідження.

РНС НД-2.2. Демонструвати глибинні знання про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя, їх відмежування від суміжних правопорушень в системі Особливої частини КК, розуміння основної проблематики цих правопорушень.

РНС НД-2.3. Встановлювати відповідність норм про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя правовим стандартам Європейського Союзу та загальнолюдським цінностям права.

РНС НД-2.4. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових дослідженнях проблем кримінально-правової охорони життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя.

РНС НД-2.5. Застосовувати комплексні та міждисциплінарні підходи в науковому дослідженні та вирішувати комплексні проблеми кримінально-правової охорони життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя з дотриманням принципу верховенства права.

РНС НД-2.6. Використовувати практику Європейського Суду з прав людини, міжнародні конвенції, практику судів України та інші джерела

правової інформації в науковому дослідженні та при застосуванні норм про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя.

РНС НД-2.7. Формулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства та судової практики про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя.

РНС НД-2.8. Здійснювати презентацію результатів наукових досліджень проблем кримінально-правової охорони життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя.

РНС НД-2.9. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку норм про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя, визначати їх законотворчу і правозастосовну проблематику.

РНС НД-2.10. Здійснювати доктринальне тлумачення норм про кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя.

РНС НД-3.1. Визначати наукову проблему в сфері кримінально-правової охорони власності, формулювати наукові гіпотези, об'єкт і предмет, мету та завдання наукового дослідження.

РНС НД-3.2. Демонструвати глибинні знання про кримінальні правопорушення проти власності, їх відмежування від суміжних правопорушень в системі Особливої частини КК, розуміння основної проблематики цих правопорушень.

РНС НД-3.3. Встановлювати відповідність норм про кримінальні правопорушення проти власності правовим стандартам Європейського Союзу та загальнолюдським цінностям права.

РНС НД-3.4. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових дослідженнях проблем кримінально-правової охорони власності.

РНС НД-3.5. Застосовувати комплексні та міждисциплінарні підходи в науковому дослідженні та вирішувати комплексні проблеми кримінально-правової охорони власності з дотриманням принципу верховенства права.

РНС НД-3.6. Використовувати практику Європейського Суду з прав людини, міжнародні конвенції, практику судів України та інші джерела правової інформації в науковому дослідженні та при застосуванні норм про кримінальні правопорушення проти власності.

РНС НД-3.7. Формулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства та судової практики про кримінальні правопорушення проти власності.

РНС НД-3.8. Здійснювати презентацію результатів наукових досліджень проблем кримінально-правової охорони власності.

РНС НД-3.9. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку норм про кримінальні правопорушення проти власності, визначати їх законотворчу і правозастосовну проблематику.

РНС НД-3.10. Здійснювати доктринальне тлумачення норм про кримінальні правопорушення проти власності.

РНС НД-4.1. Визначати наукову проблему, яка стосується корупційних та пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень, формулювати наукові гіпотези, об'єкт і предмет, мету та завдання наукового дослідження.

РНС НД-4.2. Демонструвати глибинні знання про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення, їх розмежування та відмежування від суміжних правопорушень в системі Особливої частини КК, розуміння основної проблематики цих правопорушень.

РНС НД-4.3. Встановлювати відповідність норм про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення правовим стандартам Європейського Союзу та загальнолюдським цінностям права.

РНС НД-4.4. Застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи у наукових дослідженнях проблематики корупційних та пов'язаних з корупцією

кримінальних правопорушень.

РНС НД-4.5. Застосовувати комплексні та міждисциплінарні підходи в науковому дослідженні та вирішувати комплексні проблеми корупційних та пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень з дотриманням принципу верховенства права.

РНС НД-4.6. Використовувати практику Європейського Суду з прав людини, міжнародні конвенції, практику судів України та інші джерела правової інформації в науковому дослідженні та при застосуванні норм про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення.

РНС НД-4.7. Формулювати пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства та судової практики про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення.

РНС НД-4.8. Здійснювати презентацію результатів наукових досліджень проблематики корупційних та пов'язаних з корупцією кримінальних правопорушень.

РНС НД-4.9. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку норм про корупційні і пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення, визначати їх законотворчу та правозастосовну проблематику.

РНС НД-4.10. Здійснювати доктринальне тлумачення норм про корупційні та пов'язані з корупцією кримінальні правопорушення.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Проблеми кримінально-правового забезпечення захисту основ національної безпеки України

Висвітлюються особливості нового законодавчого визначення національної безпеки України як родового об'єкта злочинів, згідно з яким самостійними об'єктами національної безпеки визнаються не лише життєво важливі інтереси держави, а також інтереси суспільства та права людини. Розкривається вплив концептуально нового визначення національної безпеки на вирішення питань про вдосконалення законодавства про злочини проти основ національної безпеки та на визначення основних напрямків наукових досліджень в цій сфері. Детально аналізуються особливості цього об'єкта в системі Особливої частини КК та відображається їх безпосередній вплив на вирішення багатьох проблемних питань кваліфікації таких злочинів, їх відмежування від суміжних злочинів. Детально аналізується проблематика кожного із злочинів проти основ національної безпеки з урахуванням законодавчих змін, теоретичних досліджень, судової практики та актуальності в сучасних умовах. Для висвітлення деяких проблемних питань використовується практика Європейського Суду з прав людини, а також інші міжнародно-правові матеріали.

Модуль 2. Проблеми реалізації кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя

Проблематику кримінальних правопорушень, розглядувану в цьому модулі, концептуально поєднує те, що у всіх випадках йдеться про проблеми кримінально-правової охорони прав людини. Тому значна увага приділяється

аналізу особливостей життя, здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканності приватного життя як об'єктів злочинів, їх місця та значення в системі Особливої частини КК. Детально розглядається проблематика кримінальних правопорушень, які посягають на зазначені права з урахуванням практики Європейського Суду з прав людини та конституційного принципу верховенства права. Разом з тим, для здобувачів цей модуль корисний своєю різноманітністю проблематики, оскільки дозволяє набути різноманітні знання і вміння. Зокрема кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я вивчаються з урахуванням їх особливого значення, законодавчих традицій, дуже тривалого історичного досвіду тлумачення змісту норм, багаторічної судової практики. Кримінальні правопорушення проти волі, статевої свободи та статевої недоторканості людини виділяються наявністю великої кількості нових законодавчих положень, для аналізу яких застосовується великий арсенал наукових методів дослідження. До того ж важливою складовою цього аналізу є правильне використання положень міжнародних конвенцій, які стосуються цих злочинів. Проблематика кримінальних правопорушень проти недоторканості приватного життя виділяються наявністю наукових проблем і завдань, які ще не вирішені і потребують відповідних наукових пошуків в майбутньому.

Модуль 3. Проблеми кримінально-правового забезпечення охорони власності

Вивчення проблематики кримінальних правопорушень проти власності є дуже корисним для професійної діяльності, оскільки постійною є актуальність цієї проблематики. Особливістю вивчення цього модуля є наявність багатьох законодавчих і теоретичних положень, які перебувають між собою в складних для засвоєння системних взаємозв'язках. Правильне розуміння останніх здобувачами є визначальним фактором глибини розуміння проблематики в цілому. При вивченні цього модуля активно використовуються матеріали

судової практики, в тому числі правові висновки Верховного Суду. Велике значення для засвоєння цієї проблематики є вивчення наукової літератури, особливо це стосується об'єктів, предметів та системи кримінальних правопорушень проти власності, кваліфікації насильницьких злочинів проти власності. Корисливі правопорушення проти власності розглядаються з урахуванням розробленої в науці кримінального права в період дії КК УРСР 1960 р. наукової теорії про розкрадання чужого майна, значення якої частково зберігається при тлумаченні змісту кримінально-правових норм, але воно не є помітним і зрозумілим для того, хто не знає про це вчення. Отже, в цьому модулі йдеться про різнопланове вивчення правопорушень проти власності, яке включає в себе як аналіз актуальних питань кваліфікації цих правопорушень, так і перспектив наукових досліджень та вдосконалення кримінального законодавства.

Модуль 4. Проблеми кримінально-правового забезпечення протидії корупційним та пов'язаним з корупцією кримінальним правопорушенням

Проблематика, яка вивчається в цьому модулі, має особливу актуальність в сучасних умовах і одночасно особливу складність. Остання обумовлена тим, що в ньому по суті представлена для вивчення певна підсистема кримінально-правових норм, передбачених в різних розділах Особливої частини КК, причому одним із системоутворюючих факторів для неї виступають приписи Закону України «Про запобігання корупції». В межах цієї підсистеми виділяються корупційні злочини і кримінальні правопорушення, пов'язані з корупцією. Виходячи з цього детальний розгляд проблематики кожного із цих видів правопорушень супроводжується теоретичним аналізом тих критеріїв, які визначають їх суспільну небезпечність і які безпосередньо впливають на застосування відповідних кримінально-правових норм. Деякі проблеми, які розглядаються в модулі, є настільки складними, що потребували рішень

Конституційного Суду України (стосовно незаконного збагачення) та призвели до включення в науковий обіг поняття «законодавчий вірус». Заслуговує на особливе виділення в цьому модулі також проблематика, яка пов'язана з неточністю перекладу на українську мову положень антикорупційних конвенцій, а також з використанням практики Європейського Суду з прав людини для правильного вирішення питань про розуміння і значення провокації неправомірної вигоди, з безпосереднім застосуванням принципу верховенства права.

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№	Назва тем (модулей)	Кількість кредитів ECTS	Всього годин	Лекції	Семінарські (практичні) заняття	Самостійна робота
1.	Проблеми кримінально-правового захисту основ національної безпеки України	1,4	42	6	6	30
2.	Проблеми реалізації кримінальної відповідальності за злочини проти життя, здоров'я, волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини, недоторканості приватного життя	1,86	56	8	8	40
3.	Проблеми кримінально-правового забезпечення охорони власності	1,86	56	8	8	40
4.	Проблеми кримінально-правового забезпечення протидії корупційним та пов'язаним з корупцією злочинам	1,86	56	8	8	40
	Загальна кількість кредитів та годин	7	210	30	30	150

3. Вимоги викладача

Для успішного вивчення навчальної дисципліни здобувачу необхідно:

1) на самому початку вивчення дисципліни узгодити з викладачем форми індивідуальної роботи, часові і змістовні показники їх співвідношення з лекціями та семінарськими (практичними) заняттями, форми поточного контролю; **2)** добросовісно самостійно вивчати наукову літературу, нормативні документи та матеріали судової практики, в тому числі практики Конституційного Суду України та Європейського Суду з прав людини; **3)** починати вивчення кожної теми із самостійного засвоєння основної її проблематики для того, щоб розгляд цієї проблематики на лекціях та семінарських заняттях відбувався з урахуванням суб'єктивних проблем здобувача в засвоєнні відповідного матеріалу навчальної дисципліни; **4)** бути присутніми на лекціях та семінарських (практичних заняттях), виконувати теоретичні та практичні завдання викладача, брати активну участь в обговоренні кожної теми; **5)** постійно пам'ятати про те, що в кожній темі навчальної дисципліни є такі питання і проблеми, які здобувач не може самостійно засвоїти; тому з викладачем необхідно узгоджувати вирішення питання про форми «відпрацювання» пропущених лекцій та семінарських (практичних) занять; **6)** бажати навчатися, не боятися проблем, а радуватися від успіхів в їх вирішенні, ставити перед собою все більш високі цілі і наполегливою працею досягати їх.

4. Контрольні заходи результатів навчання

Контроль знань в рамках навчальної дисципліни здійснюється з урахуванням бально-рейтингової системи.

4.1. Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів

Під час поточного контролю рівень оволодіння компетентностями оцінюється шляхом зарахування балів кожному здобувачу із розрахунку від 1

до 10 балів за кожний тематичний модуль навчальної дисципліни (всього максимум 40 балів). Підсумковий контроль знань і вмінь здобувачів відбувається у формі іспиту, до якого здобувач допускається за наявності не менше 25 балів. Негативною оцінкою самої відповіді на екзаменаційні запитання є оцінка «0 балів», а позитивна оцінка в балах завжди кратна 5 і відповідно може становити 35, 40, 45, 50, 55 або 60 балів. Загальна оцінка утворюється внаслідок складання балів, отриманих ним до іспиту за результатами поточного контролю і на самому іспиті, тобто мінімальною позитивною оцінкою є 60 балів (25+30), а максимальною оцінкою – 100 балів (40+60).

4.2. Шкала підсумкової оцінки знань здобувачів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за 100 - бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою
90-100	A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5
80-89	B	Дуже добре – вище середнього рівня, з кількома помилками	4
75-79	C	Добре – у цілому правильна робота, з певною кількістю незначних помилок	
70-74	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3
60-69	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
25-59	FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2
1-24	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	

4.3. Методи педагогічного контролю

Поточний контроль знань і вмінь здобувачів стосується оволодіння здобувачами відповідними предметними компетентностями і здійснюється шляхом перевірки результатів самостійної роботи здобувачів, виконання ними конкретизованих викладачем теоретичних і практичних завдань. Такий контроль може здійснюватись різними способами, зокрема шляхом усного опитування, перевірки письмових результатів роботи здобувачів, в тому числі результатів виконання ними тестових завдань.

Іспит проводиться в усній формі шляхом надання відповідей на питання білету. З екзаменаційними питаннями здобувачі мають можливість ознайомитись заздалегідь до іспиту.

5. Самостійна робота, показники академічної активності та додаткових освітніх досягнень здобувачів

Призначення самостійної роботи здобувачів: самостійна робота здобувачів є окремою формою організації освітнього процесу, яка разом із лекціями та семінарськими/практичними заняттями мають єдину спрямованість на формування у здобувачів предметних компетентностей у сфері кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності. Самостійна робота розглядається як необхідна і важлива умова успішного навчання здобувачів на лекціях і практичних заняттях та успішного вивчення навчальної дисципліни в цілому.

Зміст і форми самостійної роботи здобувачів:

- 1) вивчення рекомендованої літератури, яка стосується кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави;
- 2) підготовка рефератів (обзорів), які відображають основну проблематику кримінальних правопорушень, які розглядаються на лекціях та

семінарських (практичних) заняттях;

3) підготовка рефератів (обзорів), які відображають методи і способи вирішення комплексних проблем кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави;

4) з'ясування сутності та аргументації рішень і правових висновків вищих судових інстанцій з проблематики, що розглядається за планом навчальної дисципліни;

5) вивчення змісту рішень Конституційного Суду України, а також особливих думок суддів Конституційного суду України, які мають безпосереднє значення для правильного розуміння проблематики навчальної дисципліни;

6) вивчення практики Європейського Суду з прав людини, яка безпосередньо стосується вирішення проблем кримінально-правової охорони прав людини, інтересів суспільства та держави;

7) здійснення порівняльного аналізу національного і зарубіжного законодавства про кримінальні правопорушення проти прав людини, інтересів суспільства та держави для з'ясування можливості використання зарубіжного досвіду;

8) вивчення змісту міжнародних конвенцій в частині, що має безпосереднє значення для з'ясування проблематики навчальної дисципліни;

8) вирішення конкретизованих теоретичних або практичних завдань (задач), які запропоновані викладачем;

9) підготовка наукових статей або тез;

10) інші форми індивідуальної роботи за погодженням з викладачем.

6. Інформаційне забезпечення самостійної роботи здобувачів

Модуль 1. Проблеми кримінально-правового забезпечення

захисту основ національної безпеки України

Монографії, навчальні посібники

Бантишев О. Ф., Шамара О. В. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації): монографія, 3-тє вид., перероб. та допов. Луганськ: Віртуал. реальність, 2014. 198 с.

Ліпкан В.А., Діордіца І. В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона: навч. посібник. К.: КНТ, 2007. 292 с.

Луценко Ю.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України: монографія. Х.: Право, 2015. 200 с.

Рубашенко М. А. Кримінальна відповідальність за посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: монографія. Харків: Право, 2016. 286 с.

Сичевський В. В., Харитонов Є. І., Олейніков Д. О. Науково-практичний коментар до розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України). Харків: Право, 2016. 232 с.

Скулиш Є. Д., Звонарьов О. Ю. Злочини проти основ національної безпеки України: навч. посіб. К.: Наук.- вид. відділ НА СБ України, 2011. 220 с.

Чуваков О. А. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики: монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 362 с.

Шлапаченко В. М. Кримінальна відповідальність за шпигунство: монографія. Київ: Нац. акад. СБУ, 2015. 347 с.

**Модуль 2. Проблеми реалізації кримінальної відповідальності
за кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я,
волі, статевої свободи і статевої недоторканості людини,
недоторканості приватного життя**

Монографії, навчальні посібники

Алфьоров С. М., Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за погрози застосуванням фізичного насильства. Запоріжжя: ФОП Зеленкевич Л. П., 2011. 212 с.

Байда А. А. Уголовная ответственность за незаконную лечебную деятельность. Х.: Одиссей, 2009. 320 с.

Борисов В. І. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості (Лекції 6 та 7). Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2008. 32 с.

Борисов В. И., Куц В. Н. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации. Х.: Консум, 1995. 104 с.

Бурдін В. М. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені в стані сильного душевного хвилювання. Л.: ПАІС, 2006. 200 с.

Бурдін В. М., Сибаль О. Б. Кримінально-правова характеристика заподіяння шкоди життю та здоров'ю особи під час зайняття спортом. К.: ТОВ «Центр учбової літератури», 2015. 200 с.

Володіна О. О. Кримінальна відповідальність за викрадення людини. Х.: СПД-ФО Чальцев О. В., 2005. 221 с.

Гальцова В. В. Кримінальна відповідальність за розголошення таємниці усиновлення (удочеріння) та незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння). Х.: Право, 2015. 248 с.

Гаркуша А. Г., Ленъ В. В. Побой і мордування у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Дніпро: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 129 с.

Гороховська О. В. Вбивство через необережність: проблеми кримінальної відповідальності. К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2007. 180 с.

Готін О. М. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина: навч. посіб. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2006. 192 с

Гринчак С. В. Кримінальна відповідальність за незаконну трансплантацію органів або тканин людини. Х.: Право, 2011. 296 с.

Гришук В. К., Маковецька Н. Є. Умисні вбивства за кримінальним правом України та Республіки Польща: юридичний аналіз складів злочинів. Хмельницький: Хмельниц. ун-т управління та права, 2012. 368 с.

Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник. Сєвєродонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. 92 с.

Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (Науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України). К.: Ваіте, 2019. 289 с.

Заславська М. Г. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину: монографія. Х.: Право, 2013. 216 с.

Зінченко І. О. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Аналіз законодавства і судової практики. Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2007. 320 с.

Зінченко І. О., Володіна О. О. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник. Х.: Право, 2019. 248 с.

Куц В. М., Гізімчук С. В., Єгорова В. О. Кримінальна відповідальність за незаконне проведення дослідів над людиною: моногр. Х.: Юрайт, 2012. 304 с.

Кучер В. І. Кримінально-правові проблеми вчинення злочинів способом особливо жорстокого поводження. К.: Азимут-Україна, 2004. 120 с.

Лизогуб Я. Г., Яценко С. С. Протидія торгівлі людьми: аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства: навчальний посібник. К.: Атіка,

2005. 240 с.

Лихова С. Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України): монографія. К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2006. 573 с.

Лихова С. Я. Кримінальна відповідальність за порушення безпеки людини за законодавством держав-учасниць Європейського Союзу. К.: Ред. журн. «Право України»; Х.: Право, 2013. 96 с.

Михайлов В. Є. Кримінальна відповідальність за зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби: соціальна обумовленість і склад злочину. Х.: Право, 2011. 248 с.

Орлеан А. М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми. Х.: СИМ, 2005. 180 с.

Протидія організованій злочинності у сфері торгівлі людьми / за заг. ред. В. І. Борисова та Н. О. Гуторової. Х.: Одісей, 2005. 288 с.

Савченко А. В. Кримінальна відповідальність за катування в Україні та зарубіжних країнах: навч. посіб. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 240 с.

Самощенко И. В. Понятие угрозы в уголовном праве: монография. Х.: Изд. СПД ФЛ Вапнярчук Н. М., 2005. 120 с.

Сташис В. В., Бажанов М. І. Особа – під охороною кримінального закону. Х.: Право, 1996. 225 с.

Фесенко Є. В. Злочини проти життя і здоров'я населення та система заходів з його охорони: монографія. К., 2004. 280 с.

Харитонова О. В. Ключові засади гендерної політики в кримінальному праві України та основні напрями реформ щодо протидії насильству стосовно жінок та домашньому насильству: науково-практичний посібник. Х.: ТОВ «Видавництво «Права людини»», 2018. 344 с.

Модуль 3. Проблеми кримінально-правового забезпечення охорони власності

Монографії, навчальні посібники

Антонюк Н. О. Кримінальна відповідальність за заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: монографія. Л.: ПАІС, 2008. 216 с.

Антонюк Н. О. Кримінально-правова охорона власності: навч. посіб. Львів: Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2012. 514 с.

Болдарь Г. Є., Каменський Д. В. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти власності: проблеми теорії та практики: наук.- практ. посіб. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. 184 с.

Гуня І. І., Куц В. М. Насильницькі злочини проти власності. Алчевськ, 2013. 208 с.

Демидова Л. М. Проблеми кримінально-правової відповідальності за заподіяння майнової шкоди в Україні (майнова шкода як злочинний наслідок): теорія, закон, практика. Х.: Право, 2013. 752 с.

Дудоров О. О., Мовчан Р. О. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 400 с.

Дячкін О. П. Кримінальна відповідальність за посягання на електричні мережі, кабельні лінії зв'язку та їх обладнання. Д.: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2007. 116 с.

Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство: монографія. Х.: Право, 2014. 176 с.

Злочини проти власності: правова кваліфікація і методика розслідування: навчальний посібник / М. І. Хавронюк та ін. К.: Дакор, 2019. 448 с.

Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів проти особи і власності. К.: Юрінком, 1996. 144 с.

Кузнецов В. В. Кримінальна відповідальність за крадіжки: монографія. К.: Вид. Паливоди А. В., 2005. 158 с.

Матышевский П. С. Преступления против собственности и смежные с ними преступления. К.: Юринком, 1996. 240 с.

Олійник П. В. Предмет злочинів проти власності: поняття, види, кримінально-правове значення. Х.: Право, 2011. 208 с.

Панов Н. И. Квалификация преступлений, совершаемых путем обмана: уч. пособие. Х.: Юрид. ин-т, 1980. 88 с.

Панов Н. И. Квалификация преступлений, совершаемых путем обмана и злоупотребления доверием: уч. пособие. К.: УМК ВО, 1988. 80 с.

Панов Н. И. Уголовная ответственность за причинение имущественного ущерба путем обмана или злоупотребления доверием. Х.: Вища шк., 1977. 128 с.

Хряпінський П. В., Чус О. В. Кримінально-правова характеристика незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Дніпропетровськ: НГУ Літограф, 2015. 245 с.

Модуль 4. Проблеми кримінально-правового забезпечення

протидії корупційним та пов'язаним з корупцією кримінальним правопорушенням

Монографії, навчальні посібники

Андрушко П. П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України. К.: Атіка, 2012. 332 с.

Андрушко П. П., Стрижевська А. А. Злочини у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика: навч. посіб. К.: Юрисконсульт, 2006. 342 с.

Бантисhev О. Ф. Злочини у сфері службової діяльності (питання кваліфікації): навч. посіб.. К.: МАУП, 2002. 128 с.

Дудоров О. О., Коломoeць Т. О., Кушнір С. М., Макаренков О. Л.

Загальнотеоретичні, адміністративно- та кримінально-правові основи концептуалізації антикорупційної реформи в Україні: колективна монографія. Запоріжжя, 2019. 476 с.

Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію. Х.: Право, 2013. 424 с.

Клімова С. М., Ковальова Т. В., Тучак М. О. Юридична відповідальність за корупційні правопорушення: навч. посіб. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2012. 200 с.

Коваленко В. П. Зловживання владою працівниками правоохоронних органів: монографія. К.: Атіка, 2012. 204 с.

Коломоєць Т. А. Огляд правових питань запобігання корупції в зарубіжних країнах: метод. посіб. Запоріжжя: ЗЦППКК, 2007. 29 с.

Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / за ред. М. І. Хавронюка. К.: Москаленко О. М., 2019. 464 с.

Максимович Р. Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України. Львів: ЛДУВС, 2008. 304 с.

Мельник М. І. Хабарництво: загальна характеристика, проблеми кваліфікації, удосконалення законодавства. К.: Парламент. вид-во, 2000. 256 с.

Михайленко Д. Г. Кваліфікація корупційних злочинів: навч.-метод. посіб. Одеса: Юридична література, 2013. 136 с.

Михайленко Д. Г. Протидія корупційним злочинам засобами кримінального права: концептуальні основи: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 582 с.

Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / М. І. Хавронюк, О. О. Дудоров, Д. О. Калмиков та ін.; за ред. М. І. Хавронюка. К.: ВД «Дакор», 2016. 496 с.

Настюк В. Я., Белевцева В. В., Лемешко О. М. Корупція, відповідальність, компроміс: адміністративні та кримінально-правові аспекти. Х.: Право, 2010. 152 с.

Науково-практичний коментар до Закону України «Про запобігання корупції» / наук. ред. Хавронюк М. І. К.: Ваіте, 2018. 472 с.

Нуруллаєв І. С. Міжнародно-правове співробітництво в системі Ради Європи у боротьбі з корупцією: монографія. К.: Правова Єдність, 2009. 160 с.

Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.

Савченко А. В., Кришевич О. В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг: науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України. К.: Алерта, 2012. 160 с.

Слуцька Т. І. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері службової діяльності: навч. посіб. Київ: КНТ, 2007. 168 с.

Судова практика в справах про злочини в сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: окремі тенденції, проблеми та перспективи вдосконалення / К. П. Задоя, М. О. Захаренко, К. І. Киливник та ін. К.: Аграр Медіа Груп, 2014. 136 с.

Тютюгін В. І., Гродецький Ю. В., Гізімчук С. В. Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг: навч.-практ. посіб. Х.: Право, 2014. 232 с.

Шиманський Ф. В. Хабарництво: кримінально-правовий аналіз одержання, давання і провокації хабара. О.: Фенікс, 2004. 180 с.